

Ravinnekierto merenrantalaitumilla

Merenrantalaidunnuksen hyödyt luonnon monimuotoisuudelle ja maisemalle on tunnustettu laajalti. Laiduntamisen vesistövaikutukset aiheuttavat kuitenkin huolta, ja rantalaidunnuksen osuudesta rannikkovesien rehevöitymiseen on esitetty epäilyksiä.

Yleisenä periaatteena on, että ympäristösopimuksilla hoidettaville laitumille ei saa tuoda lisärehua eläimille välttämättömiä kivennäisiä lukuun ottamatta.

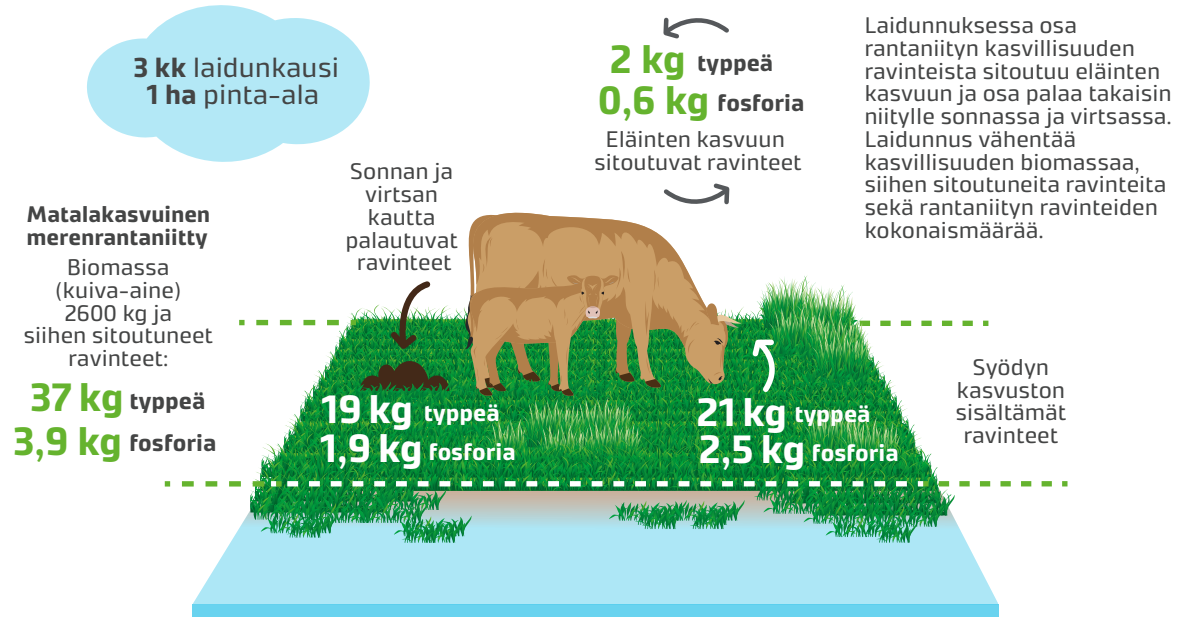
Näin ollen laiduneläimet kierrättävät ranta-
niityllä jo luonnostaan olevia, kasvillisuuteen
sitoutuneita ravinteita.

Merenrantalaitumia laiduntavat tyypillisesti
emolehmät vasikoineen, jolloin osa laidun-
netun alueen kasvimassan ravinteista sitou-
tuu vasikoiden kasvuun ja poistuu eläinten
mukana laidunalueelta.

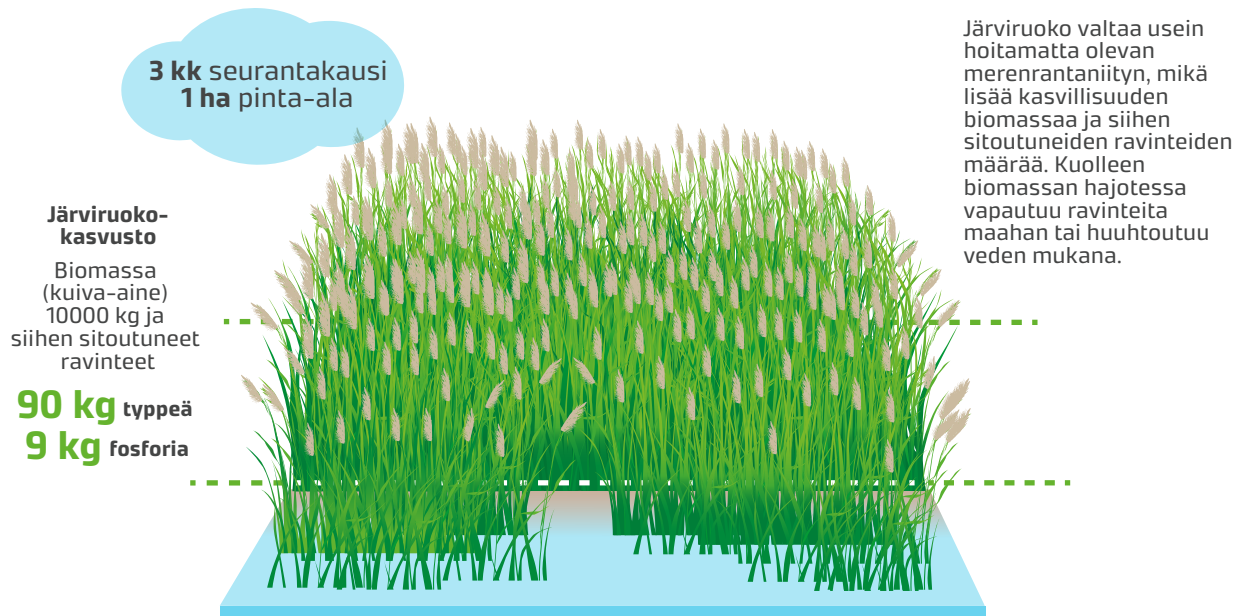
Loput ravinteista eritetään takaisin laidun-
alueelle sonnan ja virtsan mukana.

Laidunnettu merenranta

Hoitamaton merenranta

Rantalaidun-hankkeessa laskettiin laiduneläinten kautta tapahtuvaa ravinteiden kiertoa. Laidunalueille tapahtuva fosforin ja typen erityis laskettiin laidunrehun mukana saadun ja eläimiin pidättyvien ravinteiden määrän erotuksena.

Perämeren rantaniityillä laiduntaa tyypillisesti yksi emo-vasikka-pari hehtaaria kohden ja laidunkausi kestää noin kolme kuukautta. Laskennallinen ravinteiden poistuma laidunalueelta on tällöin keskimäärin 2,2 kg typpeä ja 0,6 kg fosforia hehtaaria kohden.

Vastaavasti virtsan ja sonnan mukana laitumelle palautuu kasvillisuudesta peräisin olevaa typpeä 18,9 kg ja fosforia 1,9 kg. Isoilla roduilla (charolais, limousin, simmental) ravinteiden poistuma laidunalueelta on tätäkin suurempi, keskimäärin 2,6 kg typpeä ja 0,7 kg fosforia hehtaaria kohden. Koska osa kasvien ravinteista sitoutuu eläinten kasvuun, laidunnus vähentää ravinteiden määrää alueella.

Hoitamattomilla merenrantaniityillä kasvaa puolestaan tyypillisesti korkeaa järviruokokasvustoa jopa yli 10 000 kg kuiva-ainetta hehtaarilla. Kuolleen kasvuston hajotessa siitä vapautuu ravinteita maahan ja vesistöön.

Lisätietoja:

Tutkimusprofessori Arto Huuskonen,
+358295326149, arto.huuskonen@luke.fi

Tutkija Marika Laurila,
+358295326388, marika.laurila@luke.fi

Erikoistutkija Jaana Uusi-Kämppe,
+358295326622, jaana.uusi-kamppa@luke.fi

Naudat hoitavat Perämeren rantoja
(Artikkeli Nauta 02/2022 -lehdessä,
<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022041329081>)

<http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2022101461983>